

Асанова Людмила Михайлівна,
аспірант кафедри публічного управління
та адміністрування Національної академії
внутрішніх справ

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДОКУМЕНТАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ОРГАНІВ

Глобальне впровадження інформаційних технологій, розвиток інформаційних відносин, дали змогу використовувати технічні, телекомунікаційні ресурси та Інтернет і в правоохоронних органах, що в свою чергу вимагає постійного розроблення, вдосконалення та оновлення нормативно-правової бази України, створення спеціальних норм та правил регулювання у цій сфері [7].

Необхідно зазначити, що важливу роль у запровадженні електронної документальної взаємодії відіграє підтримка керівництвом установи та бажання працівників здійснювати кроки до новітніх технологій, освоювати нові висоти. Поступове і планомірне впровадження елементів електронного документообігу, починаючи з внутрішніх документів, проведення навчальної роботи обов'язково матимуть свої плоди [3].

Питання впровадження електронного документообігу на підприємствах досліджувались як російськими, так і вітчизняними науковцями, зокрема, Г.Г. Асеев, М.П. Бобильова, В.М. Боркус, Ф.Ф. Бутинець, Ю.Г. Вітін, В.П. Завгородній, О.Б. Кукарін, М.В. Ларін, О.В. Матвієнко, В.І. Піддубна Л.П. Тихонов, І.Ф. Юшин.

Системи електронного діловодства і документообігу можуть сприяти створенню нової організаційної культури в правоохоронних органах та інших органах влади, зробивши роботу службовців більш легкою, цікавою і значимою. Інформаційні технології дозволять службовцям працювати над виконанням внутрішньовідомчих задач, а також одночасно з іншими установами в режимі реального часу візувати, корегувати та створювати документи, приймати управлінські рішення. Електронний документообіг зокрема має стати провідником, завдяки якому органи влади перейдуть на новий рівень взаємовідносин та відносин з населенням, а службовці будуть прямо відповідати на запити громадян і ставитися до них як до клієнтів, надаючи якісний сервіс [5].

Принцип взаємодії з іншими правоохоронними органами, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями також відіграє вирішальну роль у діяльності НАБУ. Функціонування окремо від інших державних органів Національного бюро неможливе, оскільки зумовлене необхідністю обміну інформацією, а також наданого йому законодавством доступу, до баз даних інших державних установ [2].

В контексті виконання Україною умов Меморандуму про взаєморозуміння між Україною та Європейським Союзом щодо отримання макрофінансової допомоги Європейського Союзу

Національним бюро розгорнуто інформаційно-аналітичну систему eCase на апаратній платформі у Національному бюро та реалізовано інтеграцію з Єдиним реєстром досудових розслідувань. Вона як один з прикладів удосконалення правового регулювання документальної взаємодії правоохоронних органів, має синхронізувати діяльність НАБУ, САП та ВАКС із шістьма системами і реєстрами та надати можливості зі створення, зберігання й обміну електронними документами. Запровадження eCase MS допоможе оптимізувати відомчий контроль та прокурорський нагляд за ходом розслідування, надання об'єктивної оцінки роботи слідчих та прокурорів, вирішити питання постійної взаємодії слідчого з прокурором та слідчим суддею під час розслідування, що значно скоротить витрати часу та ресурсів.

Захищена система управління процесом забезпечить технічну підтримку та електронний обмін документами, онлайн доступ до матеріалів кримінальних проваджень надання електронних документів підозрюваним, свідкам та їх представникам, дозволить вивільнити час працівників антикорупційних органів для здійснення ними покладених на них завдань. Такий підхід надасть можливість аналізувати управлінські дані кримінального процесу та звітів, забезпечить захист інформації та електронне управління досудовим розслідуваннями. Відобразатиме рольову модель управління учасниками кримінального процесу та інтегрує обмін документами з системами документообігу цих установ. Також забезпечить підготовку процесуальних документів шляхом автоматизованого заповнення шаблонів, забезпечить ведення календаря завдань із нагадуваннями про терміни процесуальних дій. При використанні eCase MS мова йде про повну автоматизацію процесів розслідування, скорочення витрат на друк і пересилання справ, зменшення кількості помилок у веденні справ, а також у подальшому інтеграцію з іншими системами.

Подальше впровадження та забезпечення функціонування інформаційно-аналітичної системи eCase потребує правового регулювання та внесення необхідних змін до законодавства. На даний час необхідне внесення змін до проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо підвищення ефективності боротьби з кіберзлочинністю та використання електронних доказів». Національним бюро спільно із Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою Офісу генерального прокурора та у співпраці з Вищим антикорупційним судом України здійснено підготовку проекту поправок до Законопроекту, необхідних для функціонування системи eCase.

Виходячи з того, що робота саме правоохоронних органів зокрема Національного бюро відповідно до українського процесуального законодавства організована та побудована на опрацюванні і використанні паперових документів із так званим «живим» підписом, з необхідністю їх багаторазового копіювання, доставляння до різних структурних підрозділів, проведення

спеціальних нарад, необхідністю погоджень відповідно до ієрархічної субординації та завіряння належним чином цих копій. Усі ці процедури та процеси затратні щодо персоналу, часу, фінансів і тому малоефективні щодо прийняття управлінських рішень, спрямованих на виконання установою тих безпосередніх функцій, які забезпечують її діяльність. Водночас не варто забувати про затрати часу на тривалі пошуки необхідної інформації або документа за запитом, а також облаштування відповідних місць для їх зберігання [6].

Перш за все, для початку роботи eCase MS у законодавстві має з'явитися поняття «електронного кримінального провадження». Крім того, основні правила діяльності eCase MS мають закріпитися міжвідомчим положенням та локальними розпорядчими документами.

Необхідно зазначити що після внесення відповідних змін до Кримінально процесуального кодексу України для подальшого правового забезпечення функціонування eCase необхідно затвердити положення про Систему, а також необхідно врегулювати та визначити права та рівні доступу до інформації, яка міститься в документах, терміни і місце її зберігання, а також способи знищення та затвердити такий порядок речей у відповідних інструкціях з урахуванням особливостей діяльності Національного бюро, вимог законодавства, проводити навчання персоналу.

Список використаних джерел

1. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – С. 275.

2. Про Національне антикорупційне бюро України // Закон України від 14.10.2014 №1698-VII – Верховна Рада України // URL: zakon.rada.gov.ua.

3. Сельченкова С.В. // Діловодство: Практичний посібник – К.: Інкунабула, 2009, 480 с.

4. https://stud.com.ua/21890/dokumentoznavstvo/sistemi_avtomatizat_siyi_dilovodstva // Шувалова Н.Н. Основи діловодства. Мова службового документа.

5. Савицький В.Т. Документ як базове поняття документального

забезпечення управління / В.Т. Савицький // Університетські наукові записки. – 2005. – №4 (16). – С. 313–318.

6. Піддубна Л.П. Стан законодавчого та нормативно-методичного регламентування діловодства в державному управлінні України / Л.П. Піддубна // Науковий вісник Академії муніципального управління. Сер.: Управління. – 2011. – Вип. 4. – С. 139–145.

7. Кукарін О. Б. / Електронний документообіг та захист інформації: навч. посіб. – К.: НАДУ, 2015. – С. 84.